

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu istungi protokoll

19.02.2025

Istungist võtsid osa hindamisnõukogu liikmed Ivar Annus, Martin Argus, Peeter Burk, Katrin Jõgar, Maaja-Katrin Kerem, Mihhail Kirejev, Laivi Laidroo, Anneli Porri, Priit Reiska, Enlil Sonn, Hanna Britt Soots, Eneken Titov, Krista Tuulik.

Istungit juhatas Peeter Burk. Protokollis hindamisnõukogu sekretär Hillar Bauman.

Istungil osales ka HAKA juhataja Heli Mattisen.

Istung toimus 19.02.2025. aastal Teamsis. Istung algas kell 14.00 ja lõppes kell 16.00.

Päevakord

1. Eesti Metodisti Kiriku Teoloogilise Seminari institutsionaalne akrediteerimine
2. Uue institutsionaalse akrediteerimise juhendi esimene lugemine

1. Eesti Metodisti Kiriku Teoloogilise Seminari institutsionaalne akrediteerimine

Lähtuvalt kõrgharidusseaduse § 38 lg-s 3 ja Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lg 5 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi „Institutsionaalse akrediteerimise juhend“ punkti 43.2 alusel sedastab HAKA kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

- Eesti Metodisti Kiriku Teoloogiline Seminar (edaspidi EMKTS või Kõrgkool) kooskõlastas HAKAga institutsionaalse akrediteerimise aja 28.11.2023.
- HAKA juhataja kinnitas 11.06.2024 korraldusega institutsionaalse akrediteerimise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:

Joke van Saane (esimees)	Rektor, University of Humanistic Studies, Holland
Helen Thomas (sekretär)	Vabakutseline hariduskonsultant, Ühendkuningriik
Heidi Maiberg	Doktorant, Royal Holloway University of London, Eesti
Antti Räsänen	Professor, University of Helsinki, Soome
David J. Shepherd	Dotsent, bakalaureuseõppe dekaan, Trinity College, Iirimaa
Eve Eisenschmidt	Professor, Tallinna Ülikool, Eesti

- EMKTS esitas eneseanalüüsi aruande HAKA büroole 26.08.2024, HAKA hindamiskoordinaator saatis eneseanalüüsi aruande komisjonile 29.08.2024.
- Hindamiskülustus EMKTS-s toimus 12.–13.11.2024.

5. Komisjon saatis hindamisaruande projekti HAKA büroole 10.01.2025, HAKA edastas hindamisaruande projekti kõrgkoolile kommenteerimiseks 13.01.2025 ning EMKTS edastas oma kommentaarid 27.01.2025.
6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKA büroole 30.01.2025. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA kodulehel.
7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 12.02.2025.
8. Hindamiskomisjoni hinnangud olid järgmised:

Standard	Hinnang
Strateegiline juhtimine	Vastab nõuetele
Ressursid	Vastab nõuetele
Kvaliteedikultuur	Vastab osaliselt nõuetele
Akadeemiline eetika	Vastab nõuetele
Rahvusvahelistumine	Vastab nõuetele
Õppejõud	Vastab nõuetele
Õppekava	Vastab nõuetele
Õppimine ja õpetamine	Vastab nõuetele
Üliõpilaste hindamine	Vastab nõuetele
Õppimise tugisüsteemid	Vastab nõuetele
Teadus-, arendus ja/või muu loometegevus	Vastab nõuetele
Ühiskonna teenimine	Vastab nõuetele

Hindamiskomisjoni hinnangul on tunnustust vääriv

- 1) Kõrgkooli kõrge rahvusvahelistumise tase, sh kolmekeelne õppetöö ning rahvusvaheline üliõpilas- ja õppejõudkond.
 - 2) Tugi üliõpilastele on igakülgne. Üliõpilased väärtustavad seda kõrgelt ning nende teadlikkus oma õppeprotsessist on kõrge.
 - 3) Kõrgkooli efektiivsed partnerlussidemed tagavad olulise osa rahastusest.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 19.02.2025 istungil 13 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised EMKTS tugevused¹, arendusvaldkonnad² ja soovitud ning ettepanekud edasisteks arendusteks³.

9.1 STRATEEGILINE JUHTIMINE

Tugevused

¹ Tugevustena on välja toodud standardi taset ületavad saavutused (mitte vastavus standardile).

² Arendusvaldkonnad ja soovitud viitavad vajakajäämistele institutsionaalse akrediteerimise standardi nõuete täitmisel ning mõjutavad nõukogu lõppotsuse kujunemist.

³ Ettepanekud edasisteks arendusteks on arendusettepanekud, mis ei sisalda viidet mittevastavusele standardiga ning mille arvestamine või mittearvestamine on kõrgkooli otsustada. Ettepanekud edasisteks arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

1. Nii üliõpilased kui kõrgkooli töötajad on väga pühendunud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Kuigi töötajate ja üliõpilaste hinnangul võetakse nende seisukohti otsustusprotsessides tõsiselt, jäävad need protsessid liialt mitteametlikuks. Kõrgkool peab formaliseerima olemasolevad otsustusprotsessid, et tagada osalemise ja kaasamise selgus ning vastutus.
2. Arengukava täitmist jälgitakse. Kuid arengukava eesmärgid on sageli mittekonkreetsed, mistõttu on nende jälgimine ja eesmärgi saavutamise kindlakstegemine raskendatud. Kõrgkool peab sõnastama konkreetsemad indikaatorid, mis võimaldaksid paremini jälgida nii lühi- kui ka pikaajaliste eesmärkide saavutamist.
3. Kõrgkoolil on partnerlussidemed mitmete organisatsioonidega. Siiski on ebapiisavalt ametlikku koostööd teiste kõrgkoolidega. See on aga oluline, et tagada koostöö pikaajaline jätkusuutlikkus. Kõrgkool peab välja arendama partnerluse teiste kõrgkoolidega ja olema aktiivsem Eesti kõrgharidusmaastikul.

9.2. RESSURSID

Tugevused

1. Kõrgkoolil on USA partneritega väga tugev rahastuse kogumise süsteem. Moodustatud on vastav komisjon.
2. Töötajate palku on tõstetud ning need on võrreldavad teiste sarnaste kõrgkoolide palkadega.
3. Kommunikatsioonistrateegia rakendamiseks ja kõrgkooli nähtavuse suurendamiseks ühiskonnas on värvatud kommunikatsioonispetsialist ja sellega on kaasnenud selgete protseduuride väljatöötamine sisemiseks ja väliseks kommunikatsiooniks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Arenguestlusi töötajatega praegu ei dokumenteerita. Seda tuleb teha ning seejuures tagada, et arenguestluste struktuuris oleks igal töötajal mh seatud arengueesmärgid, mille täitmist järgmisel arenguestlustel hinnatakse.
2. Kuigi töötasud on märkimisväärselt kasvanud, puuduvad ametlikud töötasu põhimõtted. Välja tuleb töötada ametlikud töö tasustamise ja motivatsioonipaketi põhimõtted ja teha need kõigi töötajate jaoks avalikuks.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Uurimistoetusi võiks taotleda ühiselt koos teiste Eesti kõrgkoolidega. Uurimistöö rahastuse suurendamise eesmärgil võiks püüda lülitada EMKTS akadeemilisi töötajaid Eesti ülikoolide uurimisrühmadesse.
2. Üliõpilasi tuleks julgustada teaduskirjandusele ligipääsu parandamiseks kasutama ka kõrgkooliväliseid ressursse, nt teiste ülikoolide raamatukogusid ja nende andmebaase.

9.3. KVALITEEDIKULTUUR

Tugevused

1. Kõrgkool on lähtuvalt eelmise akrediteerimise soovitustest ette võtnud tegevusi õppekorralduse kvaliteedi tugevdamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Puudub selgus, milline on Kõrgkooli lähenemine kvaliteedile ja millised on kvaliteedi tagamise protseduurid. Kõrgkool peab oma kvaliteedi määratluse ja kvaliteediprotseduuride kirjelduse keelekasutuse üle vaatama ja lihtsustama, et kõik sidusrühmad saaksid neist selgelt aru.
2. Eesmärkide seire ei ole dokumenteeritud. Pole ka selge, kuidas tagasiside küsimustikud ja küsitlustulemused aitavad kaasa eesmärkide seirele.
3. Üliõpilaste tagasisidega tegeletakse ning üldiselt tunnevad üliõpilased, et neid kuulatakse. Siiski ei ole päris selge tagasisideringi sulgemine. Tagasisideringi lõpetamise protseduurid tuleb formaliseerida.
4. Kõrgkooli arengukavas on sätestatud, et arendamist ning läbipaistvamaks ja järjepidevamaks muutmist vajab tagasiside vilistlastelt ja tööandjatelt. Seni ei ole selles osas tegevusi ette võetud. Kindlasti tuleb selles osas kavandatud tegevused ellu viia.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Rektor töö välja kvaliteedikodeksi vajaduse, mis oleks vahendiks suurema läbipaistvuse ja järjepidevuse tagamisel. Seminari kvaliteedikäsitluse selge ja lihtsa määratluse lisamine oleks sellisesse koodeksisse asjakohane ja abiks.
2. Kvaliteediaruandluse lisamine kavandatavale juhtimise töölauale oleks kasulik täiendus, mis võimaldaks tippjuhtkonnal paremini jälgida kvaliteediprotsesside tõhusust.
3. Akadeemilised töötajad jagavad omavahel häid praktikaid mitteformaalselt. Häid praktikaid võib selguda ka arenguveestlustest. Välja võiks töötada regulaarsed ja kõigile töötajatele kättesaadavad suhtluskanalid hea praktika levitamiseks.

9.4. AKADEEMILINE EETIKA

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Akadeemilise väärkäitumisega seotud küsimuste tõstatamiseks on olemas mitteametlikud ja ametlikud kanalid, kuid anonüümne võimalus puudub. Välja tuleb töötada ametlik anonüümne viis eetilistest probleemidest teatamiseks ja nende menetlemiseks.
2. EMKTS ei ole moodustanud uurimistöö ettepanekute läbivaatamiseks ja kinnitamiseks eetikakomisjoni. Arvestades eetilist heakskiitu vajavate uute teadusvaldkondade potentsiaalseid vajadusi tulevikus, tuleb otsida võimalusi koostööks teiste kõrgkoolidega, et võimaldada akadeemilistel töötajatel ja üliõpilastel nende kaudu oma uurimistöö ettepanekutele eetilist heakskiitu taotleda.

9.5. RAHVUSVAHELISTUMINE

Tugevused

1. Kõrgkooli rahvusvaheline suunitlus on suurepärase, mis väljendub eriti selgelt tema kolmekeelses õppekavas, sünkroontõlke võimalustes ning rahvusvahelise üliõpilas- ja õppejõudkonna osas.

9.6. ÕPPEJÕUD

Tugevused

1. Üliõpilaste ja õppejõudude suhtarv on üliõpilastele soodne.
2. Suurenenud on doktorikraadiga õppejõudude arv.
3. Õppejõud osalevad aktiivselt oma õpetamisoskuste arendamisel.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Tuleks jätkata jõupingutusi täiskohaga doktorikraadiga õppejõudude osakaalu suurendamiseks. Eriti oluline on see kavandatava magistriskava avamise valguses.

9.7. ÕPPEKAVA

Tugevused

1. Uus õppekava on hästi üles ehitatud. Võrreldes eelmise õppekavaga, on toimunud mitmeid olulisi arendusi: üliõpilastel on võimalik spetsialiseeruda; uus õppekava toetab individualiseeritud õppimist, loovust ja mitmekülgseid karjääripüüdlusi.
2. Õppekava läbiviimine eesti, vene ja inglise keeles võimaldab sellele juurdepääsu erineva keeletaustaga üliõpilastele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Kui uue õppekava väljatöötamisel konsulteeris kõrgkool Eesti Metodisti Kiriku ja Eesti Kristliku Nelipühi Kirikuga, siis ametlikke konsultatsioone teiste potentsiaalsete tööandjate ega vilistlastega ei toimunud. Õppekavaarendusse tuleb süstemaatilisemalt kaasata nii vilistlasi kui ka teisi potentsiaalseid tööandjaid väljaspool Eesti Metodisti Kirikut ja Eesti Kristlikku Nelipühi Kirikut.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Soovitav on parandada tasakaalu erinevates keeltes läbiviidava õppekava vahel, suurendades eesti keeles õppivate üliõpilaste arvu läbi aktiivsema ja sihitud turundustegevuse.
2. Hübriidõppe juurdepääsetavuse parandamiseks tuleks uurida võimalusi läbi viia veebiarutelusid erinevate keelegruppide üleselt.

9.8. ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Tugevused

1. Õppetöömeetodid on paindlikud ning kohandatud vastavateks üliõpilaste individuaalsetele vajadustele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Praeguses vastuvõtureprotseduuris on märgatav mõningane läbipaistvuse ja objektiivsuse puudumine. Üliõpilaste vastuvõtuks on soovitatav kehtestada erinevate vastuvõtukriteeriumite jaoks punktisüsteem, et suurendada läbipaistvust ja anda argumente võimalike kaebuste korral.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Praegused vastuvõtukriteeriumid välistavad juurdepääsu neile, kes ei kuulu kirikukogukonda ega mõnda konfessiooni. Soovitatav on uurida võimalust avada kõrgkool üliõpilastele väljaspool konkreetseid konfessioone.

9.9. ÜLIÕPILASTE HINDAMINE

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Soovitatav on luua ühtne ainekaardi vorm, kus õpiväljundid oleks järjepidevalt seotud ülesannete ja hindamisega. See aitaks parandada ainekursuste vahelist sidusust.

9.10. ÕPPIMISE TUGISÜSTEEMID

Tugevused

1. Väljaarendatud mentorlussüsteem pakub üliõpilastele individuaalset akadeemilist ja isiklikku tuge.
2. Õppimise tugisüsteem tervikuna on mitmekülgne ja tõhus. Kõrgkool pakub üliõpilastele psühholoogilist, pastoraalset ning haridustehnoloogilist nõustamist ja tuge. Samuti on võimalik taotleda erinevaid stipendiume ning vajadusel kõrgkooli ruumes soodushinnaga majutust.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Kuigi välisüliõpilasi toetatakse hästi, ei ole töötajate seas nende jaoks kindlaks määratud kontaktisikut. Soovitatav on määrata töötaja, kes oleks esimeseks kontaktisikuks välisüliõpilastele.
2. Kõrgkooli töötajad ei ole piisavalt teadlikud varjatud puuetest ega kuidas selliseid puudeid tuvastada. Tuleks tõsta kogu seminaris töötajate teadlikkust varjatud puuetest ja määratleda tugitegevused, mis aitaksid üliõpilastel toime tulla ülesannete või tegevustega, mis on neile keerulised.

9.11. TEADUS-, ARENDUS- JA/VÕI MUU LOOMETEGEVUS

Tugevused

1. Kõrgkool on välja töötanud teadus- ja arendustegevuse strateegia koos selgete eesmärkidega. Need on kooskõlas kõrgkooli missiooniga ja teenivad ühiskonda kiriku kaudu. Teadus- ja arendustegevus on kõrgkoolis prioriteediks.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Akadeemilised töötajad võiksid saada rohkem tuge uurimistegevusele. Näiteks võiks kaaluda mentorluspaaride loomist kogenud aktiivsete teadlastega.
2. Teadus- ja arendustegevust saaks tõhustada. Välja tuleks töötada konkreetset juhised ja pakkuda tuge riiklikest ja rahvusvahelistest allikatest teadusraha taotlemisel. Läbipaistvamalt tuleks teavitada rahalise toetuse võimalustest konverentsidel osalemiseks ning tagada teadustöök vajaliku vaba semestri/ajaperioodide kasutamise võimalus.

9.12. ÜHISKONNA TEENIMINE

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. EMKTS poolt pakutava täienduskoolituste maht on suur ja need on kvaliteetsed. Siiski puudub üldine plaan, mis määratleks selgelt koolituste erinevad sihtrühmad. Samuti vajab selgust, kuidas tehakse otsus, milliseid kursuseid pakkuda. Soovitav on täienduskoolitustel piirduda oma õppe- ja teadustööga seotud teemadega ning kaasata süstemaatiliselt oma vilistlasi elukestva õppe arendamisse.
 2. Soovitav on julgustada ja toetada töötajaid ja üliõpilasi oma arvamuse avaldamisel ja osaleda ühiskondlikes aruteludes avalike meediakanalite ja veebimeedia kaudu.
-
10. Kui üks kuni neli osahinnangut on hinnanguga „osaliselt vastav“ ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga „vastav“, analüüsib hindamisnõukogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond vastavad nõuetele ning teeb otsuse kõrgkool akrediteerida seitsmeks aastaks või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks.
 11. Nõukogu analüüsis EMKTS tugevusi ja parendusvaldkondi ning pidas vajalikuks välja tuua järgmist:
 - 11.1. **Kõrgkooli iseloomustab rida olulisi tugevusi:** Kõrgkooli efektiivsed partnerlussidemed tagavad olulise osa rahastusest. Kõrgkooli rahvusvaheline suunitlus on suurepärase, mis väljendub eriti selgelt tema kolmekeelses õppekavas, sünkroontõlke võimalustes ning rahvusvahelise üliõpilas- ja õppejõudkonna osas. Õppejõud osalevad aktiivselt oma õpetamisoskuste arendamisel. Uus õppekava on hästi üles ehitatud. Võrreldes eelmise õppekavaga, on toimunud mitmeid olulisi arendusi: üliõpilastel on võimalik spetsialiseeruda; uus õppekava toetab individualiseeritud õppimist, loovust ja mitmekülgeid karjääripüüdlusi. Õppimise tugisüsteem tervikuna on mitmekülgne ja tõhus.
 - 11.2. **Kõrgkooli vajakajäämised on seotud peamiselt kvaliteedikultuuri ja -juhtimisega:** Puudub selgus, milline on Kõrgkooli lähenemine kvaliteedile ja millised on kvaliteedi tagamise protseduurid. Kõrgkool peab oma kvaliteedi määratluse ja kvaliteediprotseduurid üle vaatama ja lihtsustama, et kõik sidusrühmad saaksid neist selgelt aru. Muuhulgas tuleb formaliseerida tagasisideringi lõpetamise protseduurid, aga ka muud olemasolevad otsustusprotsessid, et tagada osalemise ja kaasamise selgus ning vastutus. Välja tuleb töötada ametlik anonüümne viis eetilistest probleemidest teatamiseks ja nende menetlemiseks.

12. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 53 lg 1 p 2 järgi on haldusakti kõrvaltingimus haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustus ja p 3 kohaselt ka lisatingimus haldusakti põhiregulatsioonist tuleneva õiguse tekkimiseks. HMS § 53 lg 2 p-d 2 ja 3 sätestavad, et 5 haldusaktile võib kehtestada kõrvaltingimuse, kui kõrvaltingimusest tuleks haldusakt jätta andmata või kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel.
13. Punktis 11 toodud tugevusi ja vajakajäämisi kaaludes ning toetudes dokumendi „Institutsionaalse akrediteerimise juhend“ punktile 43.7 leidis Nõukogu, et teatud tingimuste täitmisel kõrgkooli poolt on võimalik vastu võtta positiivsem otsus, kui otsuse juurde seada kõrvaltingimus.

Eeltoodust johtuvalt Nõukogu

OTSUSTAS:

Akrediteerida Eesti Metodisti Kiriku Teoloogiline Seminar seitsmeks aastaks järgmise kõrvaltingimusega: EMKTS esitab hiljemalt kuupäevaks 19.02.2027 inglise keeles aruande punktis 11.2 toodud puuduste kõrvaldamise kohta. Kõrvaltingimuse täitmise hindamisse kaasatakse komisjoni liikmeid..

Otsus võeti vastu 13 poolthäälega. Vastu 0.

14. Kui Eesti Metodisti Kiriku Teoloogiline Seminar kõrvaltingimust tähtaegselt ei täida, tunnistab Nõukogu akrediteerimisotsuse kehtetuks või kehtestab uue kõrvaltingimuse.
15. Akrediteering kehtib kuni 19.02.2032 või otsuse kehtetuks tunnistamiseni.
16. Nõukogu teeb Eesti Metodisti Kiriku Teoloogilisele Seminarile ettepaneku esitada koos kõrvaltingimuse täitmise aruandega hiljemalt 19.02.2027 inglise keeles ülevaade kõrgkooli tegevustest ka teiste nõukogu otsuses välja toodud parendusvaldkondade ja soovitude arvestamise kohta.
17. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie HAKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Nõukogu saadab vaide HAKA vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

2. Uue institutsionaalse akrediteerimise juhendi esimene lugemine

Heli Mattisen tutvustas nõukogu liikmetele uue institutsionaalse akrediteerimise eesmärki, põhimõtteid ning juhendi väljatöötamise protsessi etappe. Samuti vastas ta nõukogu liikmete küsimustele. Lõpliku kinnituse peaks nõukogu juhendile andma aprilli lõpuks. Nõukogu kiitis üldise lähenemise ja põhimõtted heaks. Nõukogu liikmed esitavad oma muudatusettepanekud 20.02.2025.

/digitaalselt allkirjastatud/

Peeter Burk

Kõrghariduse hindamisnõukogu esimees

/digitaalselt allkirjastatud/

Hillar Bauman

Kõrghariduse hindamisnõukogu sekretär

